

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ Ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἕως Ἰουλίου Ἐδωτερικὸν δρ. 8 — Ἐξωτερικὸν δρ. χρ. 10	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ «ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ» ΟΔΟΣ ΚΥΔΑΡΕΩΝ ΑΡΙΘ. 18 (Παραπλεύρως ἀστυν. τμήματος Πλάκας)
--	---------------------------------	---

ΙΩΣΗΦ ΛΑΠΠΟΝΙ
ΙΑΤΡΟΥ ΤΩΝ ΠΑΠΩΝ ΛΕΟΝΤΟΣ ΙΓ' ΚΑΙ ΠΙΟΥ Ι'.

Ο ΥΠΝΩΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ

(Μετάφρασις ἐκ τῆς πέμπτης ἐκδόσεως)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

Β' Ὁ Πνευματισμός.

Ἀναγινώσκωμεν, παραδείγματος χάριν, εἰς τὸ Λευιτικὸν (Κεφ. Κ' 6). «Καὶ, ψυχὴ, ἣ ἐν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπαιδοῖς, ὥστε ἐκπορευῆσαι ὅπισω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ ἀπολῶ αὐτήν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.» Καὶ (Αὐτόθι 27)· «Ἄνθρωπος ἢ γυνὴ ὅς ἐάν γένηται αὐτῶν ἐγγαστριμύθος ἢ ἐπαιδοῦς, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἄμφοτεροί.» Ποινὰ οὕτω βαρεῖται δὲν θὰ ἐξηγούντο ποσῶς ἐάν δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐμποδισθῶσιν ἐκ παντὸς τρόπου ἔργα ἐπιβλαβέστατα καὶ λίαν διαδεδομένα.

Ἀναγινώσκωμεν καὶ ἐν τῷ Δευτερονόμιῳ. «Οὐχ εὐρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρὶ, μαντευόμενος μαντείαν, κλυδωνιζόμενος καὶ οἰωνιζόμενος, φαρμακὸς ἐπακίδων ἐπακιδῆν, ἐγγαστριμύθος καὶ τερατολόγος, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς. Ἔστι γὰρ βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πᾶς ποιὼν ταῦτα. Ἐνεκεν γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων κύριος ἐξαλοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου» (Δευτερονομ. ΙΗ' 10—12).

Ἡ Πρώτη Βασιλείῳ μᾶς παρουσιάζει τὸν Σαοὺλ εἰς Ἐνδῶρ ἐπικαλούμενον τὴν σκιὰν τοῦ Σαμουὴλ καὶ συνδιαλεγόμενον μετ' αὐτοῦ. Ἡ περιγραφὴ τῆς σκηνῆς ταύτης παριστᾷ λίαν ἀκριβῶς τινὰ τῶν παραδόξων, τὰ ὅποια μᾶς διηγούνται οἱ μάρτυρες τῶν πνευματιστικῶν συνεδριάσεων. Ἀξίζει λοιπὸν ὅπως ἡ περιγραφὴ αὕτη παρατεθῇ ὁλόκληρος. «Καὶ εἶπε Σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ· ζητήσατέ μοι γυναῖκα ἐγγαστριμύθον καὶ πορεύσομαι πρὸς αὐτήν,

καὶ ζητήσω ἐν αὐτῇ. Καὶ εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. Ἴδού, γυνὴ ἐγγαστριμύθος ἐν Ἐνδῶρ. Καὶ συνεκάλυψατο Σαοὺλ καὶ περιεβόλετο ἱμάτια ἑτέρα, καὶ πορεύεται αὐτός καὶ δύο ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτός. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· ἀμάντευσαι δὴ μοι ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ, καὶ ἀνάγαγέ μοι ὃν ἐὰν εἴπω σοι». Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ γυνὴ· «Ἴδού, δὴ σὺ οἶδας ὅσα ἐποίησε Σαοὺλ, ὥς ἐξαλόθρευσε τὰς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἵνα τί σὺ παγιδεύῃς τὴν ψυχὴν μου θανατῶσαι αὐτήν;» Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ Σαοὺλ λέγων· «Ὁ Κύριος εἰ ἀπαντήσεται σοὶ ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ». Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ· «τίνα ἀναγάγω σοι;» Καὶ εἶπε· «τὸν Σαμουὴλ ἀνάγαγέ μοι». Καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ τὸν Σαμουὴλ, καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ· «τίνα τί παρελογίσαι με; καὶ σὺ εἰ Σαοὺλ». Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς· «μὴ φοβοῦ· εἶπον τίνα ἐώρακας». Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ γυνὴ· «θεοὺς ἐώρακα ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς». Καὶ εἶπεν αὐτῇ· «τί ἔγνως;» Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ γυνὴ· «ἄνδρες ὄρθιον ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς γῆς καὶ οὗτος διπλοῖδα ἀναβεβλημένος». Καὶ ἔγνω Σαοὺλ, ὅτι οὗτος Σαμουὴλ, καὶ ἐκύψεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ αὐτοῦ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· «τίνα τί παρηνώχλησάς μοι ἀναβῆναι με;» Καὶ εἶπε Σαοὺλ· «Ὀλίβομαι σφόδρα, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ Θεός ἀφέστηκεν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐπακήκοέ μου ἔτι καὶ ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνυπνίοις. Καὶ νῦν κέκληκά σε γνωρίσαι μοι τί ποιήσω». Καὶ εἶπε Σαμουὴλ· «τίνα τί ἐπερωτᾷς με, καὶ Κύριος ἀφέστηκεν ἀπὸ σοῦ, καὶ γέγονε μετὰ τοῦ πλησίον σου; καὶ πεποίηκε κύριός σοι, καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ μου, καὶ διαρρήξει κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρὸς σου, καὶ δώσει αὐτήν τῷ πλησίον σου· τῷ Δαυίδ... καὶ παραδώσει Κύριος τὸν Ἰσραὴλ μετὰ σοῦ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ αὐριοὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ πεσοῦνται καὶ τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ δώσει Κύριος εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων». Καὶ ἔσπευσεν Σαοὺλ καὶ ἔπεσεν ἑστηκώς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐσβεβήθη σφόδρα ἀπὸ τῶν λόγων Σαμουὴλ. (Α' Βασιλειῶν, ΚΗ', 7—20).

Εἰς τὴν τετάρτην Βασιλείῳν εὐρίσκομεν πλείστας ἐνδείξεις πνευματιστικῶν ἔργων. (ΙΖ' 17. ΚΑ' 6. ΚΓ' 24).

Ἐκ τῶν προφητῶν ὁ Ἡσαΐας ὁμιλεῖ πολλαχοῦ περὶ ἐμφανίσεως πνευμάτων (Β' 6. ΑΔ' 14. ΝΑ' 25. ΝΖ' 12). Ἐν Κεφαλαίῳ Η' λέγει. «Καὶ ἐὰν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς, ζητήσατε τοὺς ἐγγαστριμύθους, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς φωνοῦντας, τοὺς κενολογοῦντας, οἱ ἐκ τῆς κοιτίας φωνοῦσιν, οὐκ ἔθνος πρὸς Θεὸν αὐτοῦ ἐκζητήσουσι· τί ἐκζητοῦσι περὶ τῶν ζώντων τοὺς νεκρούς;»

Καὶ ὁ προφήτης Δανιὴλ ὁμιλεῖ περὶ ἐπαιδῶν καὶ μάγων (Κεφ. Β' 2. 27). Εὐρίσκομεν δ' ἐπίσης παρόμοια καὶ παρὰ τῷ προφήτῃ Μιχαίᾳ (Ε' 12).

3.— Ἡ κατὰ τοῦ Χριστοῦ κατηγορία τῶν Ἰουδαίων ἐστὶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Βεελζεβούλ ἐξέβαλλε τὰ δαιμόνια, παρ' ὅλον τὸ μωρὸν καὶ ἄδικον αὐτοῦ, μᾶς ἀποδεικνύει ὅτι καὶ τότε παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἦτο συνήθης ἡ ἐπικοινωνία τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὰ πνεύματα.

Ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν ἀποστόλων τὸ χωρίον τὸ σχετικὸν πρὸς Σίμωνα τὸν μάγον (Η' 9) μᾶς διδάσκει σαφῶς περὶ τῶν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις πνευματιστικῶν ἐργασιῶν. Καὶ ἀνεύρισκομεν ταύτας καὶ ἐν τῇ διηγήσει περὶ Ἐλύμα τοῦ μάγου καὶ ψευδοπροφήτου, Ἰουδαίου καὶ τοικοῦντος εἰς τὴν Πάφον. (ΙΓ' 8—10).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ Β' πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολῇ του ἀναφέρει τοὺς μάγους Ἰαννὴν καὶ Ἰαμβρὴν, οἱ ὅποιοι ἀντίστησαν πρὸς τὸν Μωϋσέα ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Φαραώ.

Τέλος πολλοὶ νεώτεροι συγγραφεῖς ἱσχυρίζονται ὅτι ἡ Καθόλου τῶν Ἰουδαίων, καθ' ὅσον δύνανται τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τῶν περισυρόμενων εἰς ἡμᾶς ἀποσπασμάτων, περιέγραψεν ἐν λεπτομερείᾳ τὰ μέσα τῆς πρὸς τὰ πνεύματα ἐπικοινωνίας. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

(Συνέχεια)

«Ὁ Θεὸς συνεκέρσε τὸ σῶμα, ἵνα τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. Καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλῳ, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ἐν μέλῳ, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη». (Α' Κορ. ιβ', 24—26).

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἐγχειρίσας εἰς ἡμᾶς τὸ γνωστὸν τῆς προσευχῆς πρότυπον, μᾶς συνέστησε νὰ μὴ λέγωμεν «Πάτερ μου», ἀλλὰ «Πάτερ ἡμῶν», οὐδὲ νὰ ζητῶμεν ἕκαστος χωριστὰ τὸν ἄρτον του καὶ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν του, ἀλλὰ γενικῶς νὰ προσευχώμεθα ὑπὲρ τοῦ ἄρτου ἡμῶν καὶ τῆς ἀφέσεως τῶν ἡμετέρων ὀφειλῶν, καὶ τῆς ἀπαλλαγῆς ὅλων ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἐπιβουλῶν τοῦ πονηροῦ. Διότι πάντες οἱ Χριστιανοὶ ἐν σῶμα ἡθικὸν ἀποτελοῦμεν. Καὶ καθὼς εἰς τὸ σαρρικὸν σῶμα ὑφίσταται συμπάθεια μεταξὺ τῶν διαφόρων αὐτοῦ μελῶν, οὕτω καὶ οἱ Χριστιανοὶ συμπάθως δεόντες πρὸς

ἀλλήλους νὰ διάκεινται, δεικνύοντες ζωὴν ὑπὲρ ἀλλήλων ἐνδιαφέρον.

Αἱ προσευχαί μας ἄρα παρεκτός τῆς θείας δόξης καὶ τῶν αὐτομικῶν μας ἀναγκῶν, καὶ ἑτερον ἀντικείμενον ἔχουσι, τὰς ἀνάγκας τῶν πλησίων μας. Καὶ ἔχομεν λοιπὸν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν ἐξευγενιστικωτέτην καὶ ἀρχαιοπρεπεστάτην διδασκαλίαν περὶ τῆς «τῶν ἀγίων κοινωνίας», ἥτοι περὶ τῆς πνευματικῆς ἀλληλεγγύης ἐν ᾗ διατελοῦσιν οἱ ἐπὶ γῆς Χριστιανοὶ πρὸς τοὺς ἐπὶ γῆς, ἢ οἱ πρωτότοκοι ἀδελφοὶ ἡμῶν οἱ ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένοι πρὸς ἡμᾶς τοὺς στρατευομένους, ἢ καὶ τὰν ἀπάλιν, ἡμεῖς οἱ ζῶντες, πρὸς τοὺς κεκοιμημένους ἀδελφούς. Διότι καθ' ὃ ἡδὴ ὑπέδειξεν ὁ ἀπόστολος, τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας φέρον μίαν κεφαλὴν, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, εἶνε συναρμολογημένον καὶ συνεσφιγμένον ἀδιὰ πάσης ἀρχῆς (1) οὕτως, ὥστε οὔτε ἀπόστασις, οὔτε κοινωνικὴ διαφορά, οὔτε αὐτὸς ὁ θάνατος δὲ ἡμῶν οὐδὲν νὰ μᾶς ἀπαλλάξουν ἀπὸ τοῦ μέγα καθήκοντος τοῦ ὅποιον οἱ πάντες ἔχομεν, ἵνα ἀναφύωμεν ἐντευξέας καὶ ἱκεσίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, εἴτε εἰς αὐτήν, εἴτε εἰς τὴν ἄλλαν ζωὴν ζώμεν.

Τὸ παράδειγμα μᾶς δίδει ἡ Ἀγία Γραφή καὶ ἡ ἀρχαία ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Μωϋσῆς, ὁ Ἀαρών, ὁ Σαμουὴλ, ὁ Ἰερεμίας μεσιτεύοντες πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῶν ἡμοφύλων. Ὁ ἄγγελος Ραφαὴλ ἀναφέρει τὰς προσευχὰς τοῦ Τωβίτ καὶ τῆς Ἀννης ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ Ἀγίου (2). Ὁ Ἰάκωβος μαρτυρεῖ ὅτι πολλὴν ἐνέχει ἰσχὺν ἡ τοῦ δικαίου δέησης (3). Ὁ Χριστιανὸς φιλόσοφος Ἀριστείδης, ἀκμάσας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Β'. αἰῶνος, ἔγραψεν εἰς τὴν ἀπολογία του ὅτι ὁ κόσμος ὑφίσταται χάρις εἰς τὰς μεσιτείας τῶν Χριστιανῶν. (4) Ὁ ἱερός Πολύκαρπος συλλεβθεὶς καὶ μίλλων νὰ ἀπαχθῇ εἰς τὸ μαρτύριον, προσηγομένως προσεύχεται ἀπλήρως ὡν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ δύο ὥρας, μνημονεύσας ἀπάσης τῆς κατὰ τὴν οἰκουμένην Καθολικῆς Ἐκκλησίας. (5) Ἡ πρὸς Διόγνητον λαμπρὰ ἐπιστολὴ παρομοιάζει τοὺς Χριστιανούς πρὸς τὴν ψυχὴν, ἥτις, καίτοι κατὰ κλειστός ἐν τῷ σῶματι καὶ δεσμώτις, ἐν τούτοις αὐτὴ συνέχει καὶ ἐμφυχοῦ τὸ ὅλον σῶμα· οὕτω καὶ οἱ Χριστιανοὶ, λέγει, κατέχονται μὲν ὡς ἐν φρουρᾷ ἐν τῇ κόσμῳ, ἀλλ' αὐτοὶ συνέχουσιν καὶ συγκατατοῦσιν τὸν κόσμον. (6) καὶ τὸν συγκατατοῦσι πῶς ἄλλως παρὰ διὰ τῶν ἀδιαλείπτων τῶν μεσιτειῶν πρὸς τὸν Θεόν; Ὁ ὅσιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος λέγει εἰς τὰς Νεκρικές του ᾠδὰς: «Μνημονεύετε μου, ἀδελφοὶ καὶ φίλοι μου, πρὸς Θεοῦ, τοῦ χωρίσαντός με ἀφ' ἡμῶν· ὅταν ἐν ὁμίλῳ ἵστασθε ἐν τῇ λειτουργίᾳ, ὡς ἔρχεται ἡ προσευχή σας ν' ἀποτινάσῃ τὴν κόκκιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου». Ὁ Γρηγόριος τέλος ὁ θεολόγος, ἐπιστέλλων πρὸς Ἀμφιλόχιον, τῷ ἔγραφε: «Μὴ

- (1) Ἐφεσ. δ', 16.
- (2) Τωβ. ιβ', 15.
- (3) Ἰακ. ε', 16.
- (4) Κεφ. ιε'.
- (5) Μαρτύριον ζ'-η'.
- (6) Κεφ. ε'.

ἀμέλει ἀπὸ τοῦ νὰ προσεύχεται καὶ προσεύχῃ ὑπὲρ ἡμῶν, ὅταν διὰ λόγου καταβιάζῃ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τὸν Λόγον, ὅταν δι' ἀναιμᾶκτου τομῆς τίμνης σῶμα καὶ αἷμα Δεσποτικόν, τὴν φωνὴν ἀντὶ ξίφους χειρίζομενος. (1) Ἄς ἀποβλέπωμεν ἡδὴ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ἅς μερικεύσωμεν τὸ θέμα. Χρῆστον ἔστιν λοιπὸν νὰ προσευχώμεθα ὅχι μόνον περὶ ἐαυτῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Ἀλλὰ τίνας εἶνε, εἰδικώτερον εἰπεῖν, αἱ ἀνάγκαι τοῦ πλησίου, ὑπὲρ θαρραλείας τῶν ὁποίων θὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν συνδρομὴν τοῦ Παντοδυνάμου; Βεβαίως πολλαί, καὶ τινες τούτων ὑπέδειξεν ἡδὴ ἡ προαναφερθεῖσα εὐχὴ τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἡμεῖς περιοριζόμεθα νὰ τονίσωμεν τὰς μᾶλλον ἐνδιαφερούσας.

Ἐν πρώτοις θὰ προσευχηθῶμεν ὑπὲρ τῆς ἡθικῆς τοῦ πλησίου προκοπῆς. Ὑπάρχουν ψυχὰι ἐξοφωμένοι, καρδίαι βεβορβορωμένοι, συνειδήσεις πεπωρωμένοι, ὅντα τὰ ὅποια ζοῦν μακρὰν τοῦ Θεοῦ, μακρὰν τοῦ Εὐαγγελίου, μακρὰν τῆς ἀγιότητος, μακρὰν τοῦ Σταυροῦ. Εἰς μεμακρυσμένας χώρας ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἵτινες, κατὰ τὰς περὶ αὐτῶν εἰδήσεις τῶν ἱεραποστόλων καὶ περιηγητῶν, παριστάνουν τὸ ἀπαισιώτερον θέατρον βρβαρότητος, ἀγριότητος, δεισιδαιμονίας, τυφλώσεως, ἀμαθείας, φανατισμοῦ, κατὰ πτωσεως, εἰδωλοκρατίας, κανιβαλισμοῦ. Καὶ ὑπάρχουν ἄλλοι, οἵτινες οὐδέποτε ἐκλίναν τὸ γόνυ πρὸς τῆς Θείας Μεγαλειότητος, οὐδέποτε συνδιελέχθησαν μὲ τὸν Οὐράνιον Πατέρα, οὐδέποτε ἠσθάνθησαν τὰς αἰσάς τῆς θείας Χάριτος, διότι περιφέρουσι καρδίαν ἄθεον καὶ μαθήνην. Τί θὰ πράξωμεν ἡμεῖς; Ὅτι προσευχηθῶμεν διαπύρας ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ἵνα Κύριος ὁ Θεὸς οἰκτιρῇ καὶ εὐσπλαχνισθῇ αὐτούς. Διότι ἡμολογουμένως οὐδὲν ἐν ὑπάρχει δυστυχέστερὸν τῶν.

Ὅποιος ἀρνᾶται τὸν Θεόν, ἔχει βουβὸν τὸ στόμα, βουβὴν καρδίαν, βουβὴν ψυχὴν, τὰ χεῖρα του δεμένα, ἀλόγιστα τὰ γόνατα, τὰ μάτια τυφλωμένα...

Ἄχ, ὅλοι γὰρ τὸν δυστυχῆ αὐτὸν παρακαλεῖτε.

Ἐκεῖνος δὲν δὲν ἡμωρεῖ, ἰσοῖς προσευχῇ.

Εἶνε τὸ κρῖμα τοῦ βαθέ, ὅτι τὰ τάρταρα ριζοῦν, βαθέτερα... Εἶνε νυχτὶς χωρὶς νὰ ἐξημερῶν. (2)

Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπῆρχον παράλυτοι, δαιμονιζόμενοι, νεκροί, οἱ ὅποιοι μολταυῦντα ἀνεστηλώθησαν, ἀπελευθερώθησαν, ἔζησαν, ἐλθόντες εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Κυρίου. Πῶς τοῦτο κατορθώθη, ἀφοῦ κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ περιπατήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ νὰ εὐρῇ τὸν Χριστόν; Διὰ τῆς μεσιτείας τρίτων. Εἰς Ἰάειρος ἐμεσίτευσεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ τὴν νεκρὰν κόρην του. Εἰς πατὴρ διὰ τὸν δαιμονιζόμενον υἱόν του. Μία Χαναναία διὰ τὴν πάσχουσαν θυγατέρα της. Εἰς ἐκατόνταρχος διὰ τὸν πιστὸν του ὑπὸ τὴν. Μία Μάρθα καὶ μία Μαρία διὰ τὸν τεταρτάτον των ἀδελφόν. Οὕτω καὶ σὺς κατέστητε πρὸς τὸν Θεὸν οἱ μεσῖται τῶν ἀδελφῶν σας. Καὶ ἡ προσευχή σας θὰ φέρῃ ἀποτελέσματα ἀγαθὰ.

- (1) Ἐπιστ. ροά.
- (2) Α. Παράσχου. Ὅλα προσεύχονται.

Ἄλλοτε πάλιν ὁ πλησίον εἶνε ἀσθενής — καὶ ποῖος πλησίον! ὁ πατήρ μας, ἡ μήτηρ μας, ὁ ἀδελφός μας, ἡ ἀδελφὴ μας, ἡ σύζυγός μας, τὸ νέκνον μας, ὁ ἐμπιστός μας φίλος. Καὶ ἡμεῖς χρεωστοῦμεν αὐτοῖς νὰ ὑψώσωμεν φωνὴν ἱκεσίας πρὸς τὸν Μίγαν Ἰατρόν. Τούτο ἄλλως τε δὲν εἶνε μόνον ἡ φωνὴ τῆς πιεζούσης ἀνάγκης, ἀλλὰ καὶ συνιστᾶται ὑπὸ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Ὁ ἀδελφός-θεός Ἰάκωβος μᾶς παρήγγειλε λέγων: «Ἀσθενεῖ τις μετὰξὺ ὑμῶν; Ἄς προσκαλέσῃ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἅς προσευχηθῶν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες αὐτὸν δι' ἐλαίου ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου» καὶ ἡ προσευχὴ αὕτη, μετὰ πίστεως συνοδευομένη, θὰ σώσῃ τὸν ἄρρωστον καὶ θὰ ἐγείρῃ αὐτὸν ὁ Κύριος· καὶ ἐὰν δὲ ἁμαρτίας εἴχε πράξει, θὰ τῷ συγχωρηθῶσιν. (3)

Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν τῆς σαφούς ταύτης παραγγελίας καὶ ἡ Ἐκκλησία μας καθώρισε τὸ μυστήριον τοῦ ἁγίου Εὐχέλαιου, ἐν τῷ ὁποίῳ, διακηρύττουσα τὴν στενὴν σχέσιν, τὴν μεταξὺ ψυχικῶν καὶ σωματικῶν ἀσθενειῶν, εὔχεται πρὸς τὸν Θεόν, ὅπως ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς Αὐτοῦ ἱατρύσῃ τὰ συντρίμματα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, ἀπαλλάττων ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ψυχικῆς νόσου καὶ ἀπὸ τῆς σωματικῆς. Ἀλλ' ἐνταῦθα χρεωστῶ νὰ ὑποδείξω δύο ἄτοπα εἰς τὰ ὅποια πολλὰκις περιπίπτομεν, καὶ ἅτινα καθ' ὃ παρεκκλίνοντα τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ πρέπει νὰ εἶνε φευκτά καὶ ἀπόβλητα. Ποῖα δὲ εἶνε ταῦτα;

Ὑπάρχουν Χριστιανοί, οἱ ὅποιοι, εἰς τὴν ἐμφάνειαν τῆς ἀσθενείας οὐδαμῶς σκέπτονται τὸν Θεόν, ἀλλὰ ῥίπτονται ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς πόδας τῆς Ἐπιστήμης, παρ' αὐτῆς καὶ μόνης προσμένοντες τὴν σωτηρίαν τῶν συγγενῶν των. Καὶ ὑπάρχουν ἑτεροί, οἱ ὅποιοι ὅλως τούναντιον ἀποφεύγουν καὶ τὰ φάρμακα καὶ τοὺς ἰατρούς, ἐπικαλούμενοι μόνον τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Μεγάλου Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου μονοουχὶ θεάματα ἀπαιτοῦσι. Κατὰ τὴν γνώμην μας, σφάλονται καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ. Σφάλονται οἱ πρῶτοι, διότι δὲν ἀναλογίζονται ὅτι ἡ ἱατρικὴ Ἐπιστήμη, μεθ' ὅλης τῆς πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος εὐεργεσίας τῆς, ἔχει τὴν δύναμιν πεπερασμένην· ὅτι πολλὰκις παρ' ὅλης τῆς προσπαθείας τῶν εὐγενῶν μυστῶν τῆς οὐδὲν κατορθώσεν· ὅτι ὑπέρτατος Κύριος τῆς ζωῆς μας εἶνε ὁ Θεός· καὶ ὅτι ἡ πίστις ἐν ταῖς ἀσθενείαις εἶνε ἱατρικὸν δραστηριώτατον καὶ οὐκ εὐκαταφρόνητον. Ἀλλὰ σφάλονται καὶ οἱ δεύτεροι, διότι περιφρονοῦν τὰ θεῖα ὄντα· διότι ἐκπειράζουν τὸν Θεὸν ζητοῦντες παρ' Αὐτοῦ τὴν θαυματουργίαν καὶ ἐκεῖ ἐπὶ ὅπου προωρίσθη νὰ ἐνεργήσῃ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς· καὶ διότι δὲν τιμοῦν τὰ φάρμακα, τὰ ὅποια ἐφύτευσε διὰ τὰς ἀνάγκας μας αὐτοὶς ὁ Δημιουργός (διότι τότε τίνα ἄλλον λόγον ὑπάρξεως ἔχουν;) οὐδὲ χρησιμοποιοῦν τὸν ἱατρόν, τὸν ὁποῖον, κατὰ τὸ βιβλίον τοῦ Σει- ποῖντος, ἔκτισεν καὶ ἐχειροτόνησεν ὁ Κύριος. (10) Ὁ Χριστιανός λοιπὸν ἅς ἀποφεύγῃ τὰ ἄκρα, χρησιμοποιοῦν συγχρό-

- (3) Ἰακ. ε', 14—15.

- (4) Πρὸς Σοφ. Σειρὰς λη', 1—8.

ως και την πίστιν και την ἐπιστήμην και προστρέχων και πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλὰ και πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

Ἄλλ' αἱ προσπάθειαι μας δὲν ἐστέφθησαν ὑπὸ τοῦ πο-
θομένου πολλὰκις, καὶ ὁ προσφιλέτης ἡλυσίον διὰ λόγους,
τοὺς ὁποίους εἶδε μόνος ὁ Πανάγαθος, ἀπέθανεν. Ἐν τοι-
αύτῃ περιπτώσει ἔχομεν καὶ πάλιν καθήκον νὰ προσευχη-
θῶμεν ὑπὲρ αὐτοῦ. Δικαίωμα δὲ θάνατος τὰς σχέσεις ζών-
των καὶ νεκρῶν ; Ὁχι, χιλιάκις ὄχι. Χωρίζει τὰ σαρκία
μας, ὄχι ὁμοῦ καὶ τὰ πνεύματά μας. Ἐξ ὧν αὐτῶν
κρίνατε. Μήπως σὰς ἀπολείπει ἡ ἀνάμνησις τῶν ποτε ;
Μήπως δὲν διατηρεῖτε ὡς κειμήλιον ἱερῶτατον τὴν εἰκόνα
των, τὸν δακτύλιόν των, τὰς τελευταίας συμβουλὰς των ;
Μήπως δὲν εἰσέρχεσθε εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ψιθυρίζετε καθ'
ἑαυτοῦ ὡσεὶ ὁνειροπολοῦντες : « Ἰδοὺ ἡ ἔδρα ὅπου ἐκά-
θητο ὁ μακαρίτης ; Ἰδοὺ αἱ διόπτραι του, ἰδοὺ τὸ βιβλίον
τὸ ὅποιον συνήθιζε νὰ μελετᾷ ; Ἰδοὺ τὰ ἄνθη μεμαρμαμένα
ἐν τῇ κεκονιαμένῃ ἀνθοδόχῃ ! » Καὶ ἐὰν λοιπὸν εἴνε τόση
ἡ ἰσχὺς τῶν ἀναμνήσεων ἐκ μέρους μας, ὥστε παντοῦ καὶ
πάντοτε νὰ τοὺς ἀναπολώμεν, τίς δὲν βλέπει ὅτι τῷ ὄντι
ὀφίσταται μεταξὺ ἡμῶν καὶ ἐκείνων πνευματικὴ ἐπικοινωνί-
α, λαμβανόμενου μάλιστα ὑπ' ὅψιν ὅτι οὐδ' ἐκεῖνοι
ἐπαυσαν νὰ ζοῦν καὶ νὰ αἰσθάνονται, ἀφοῦ πλησιέστερον
εὐρίσκονται πρὸς τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀγάπης ;

Ὅτι πραγματικῶς ὀφίσταται σέβας μεταξὺ ἐπιζώντων
καὶ ἀποικοιμένων ἀποδεικνύει κάλλιστα ἐν τεμάχῳ τῆς
πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς : « Οὐ γὰρ προσελήλυθατε ψη-
λαφωμένῳ ὄρει, καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ, καὶ γνόφῳ, καὶ σκό-
τῃ, καὶ θυέλλῃ ; ἀλλὰ προσελήλυθατε Σιών ὄρει, καὶ πό-
λει Θεοῦ ζώντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῃ ; καὶ μυριάσιν ἀγ-
γέλων, πανηγύρεϊ καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς
ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι
δικαίων τεταλειωμένων » (1). Τί σημαίνει « προσελήλυ-
θατε » ; « Ἐπλησιάσατε, ἐγγί' ουνέστατε, εἰσθε ἐγγύς ψυχι-
κῶς. Καὶ πρὸς τί εἴμεθα ἐγγύς ; Ὁχι πρὸς τὸ ἐξοφωμένον
Σινὰ ὡς οἱ Ἰσραηλῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ ; ὄχι πρὸς τὴν κάτω
Ἱερουσαλὴμ, εἰς τὴν μετὰ μακρυνὴν ἡδοικίαν οἱ Ἰου-
δαῖοι ἐφθάνον, ἵνα φα ἰδρῶς πανηγυρίσωσιν. Ἄλλ' εἴμεθα
ἐγγύς πρὸς τὴν ἐποὺράνιον Ἱερουσαλὴμ, σχετιζόμεθα
μὲ τὴν ἄνω πανήγυριν τῶν πρωτοτόκων ἀδελφῶν μας τῶν
διὰ τοῦ θανάτου προτρεξάντων ἡμῶν, εὐρισκόμεθα εἰς
συνάφειαν ἐσωτάτην καὶ καθαρῶς νοεράν μὲ τῶν δικαίων τὰ
πνεύματα.

Ἐν τούτοις αἱ ἀποικοινοῦμεν ψυχὰς δὲν ἀπέθανον ὅλοι
τὸν ὕπνον τῶν δικαίων. Πιθανὸν βέβαια καὶ νὰ μὴ ἡμάρ-
τησαν κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἀλλ' ἐξ ἁπαντός, καθ'
ὅ σαρκία φορέσασαι θὰ διέπραξαν ἀμαρτίας. Ἡ πιθανὸν
νὰ μετενόησαν μὲν κατὰ τὸ τέλος αὐτῶν, ἀλλὰ νὰ μὴ εἴ-
χον καιρὸν νὰ δείξουν ἐμπράκτως τὴν μετάνοιαν των. Καὶ
ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, χρεὸς ἱερὸν ἔχομεν, καθ' ὃ μέλη
τοῦ αὐτοῦ σώματος, νὰ δεηθῶμεν ὑπὲρ αὐτῶν, ἐφ' ὅσον
εἴη ἡ τελειωτικὴ κρίσις δὲν τοῖς καθώρισε τὴν ἀμετά-

(1) Ἑβρ. 16, 18, 22—23.

βλητον θέσιν των. Τίς γνωρίζει τὰ βάθη τῶν κρίσεων
τοῦ Θεοῦ ; Καὶ πῶς ἄλλως δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ δεῖξωμεν
τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην μας, πῶς νὰ ἐκφράσωμεν καλλι-
τερον τὴν μεταξὺ ἡμῶν καὶ ἐκείνων ὀφισταμένην ἐπικοινωνί-
αν, ποῖαν ἡμποροῦμεν νὰ προσφέρωμεν καλλιτέραν εὐερ-
γείαν εἰς τοὺς νεκροὺς μας, πῶς ἄλλως ἀπομιμούμεθα
τοὺς ἐν οὐρανοῖς ἁγίους καὶ ἀγγέλους, τοὺς διαρκῶς πρὸς
τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ κόσμου μεσιτεύοντας, παρὰ ἐκλιπαροῦν-
τες τὸ Ἄπειρον Ἑλεος τοῦ Πολυεσπελάγγου ὑπὲρ ἀνα-
παύσεως τῶν ψυχῶν των, καὶ μάλιστα καθ' ἣν φρικτὴν
ὄραν ἡ ἀνάμνησις τοῦ σώματος προσφέρεται σφάγιον ἐξίλαστον
ῥιον πανέντιμον ἐπάνω εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν ;

Κ. Ν. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

ΤΟ ΔΥΝΑΤΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΝ ΤΗΣ ΤΟΥ ἁΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΑΓΙΑΣΜΟΝ ΤΟΥ ἈΝΘΡΩΠΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐὰν οἱ Ἀπόστολοι δὲν εἶχον κοινωνίαν μετὰ τοῦ Πνεύ-
ματος τοῦ Θεοῦ, ἡ ἱκανότης τῆς ἑαυτῶν ψυχῆς θὰ ἦδύ-
νατο νὰ πληρωθῇ ὑπὸ τοῦ φωτός καὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ;
Ἡ θέα τῶν θείων θαυμάτων θὰ ἦρκει νὰ δώσῃ εἰς αὐ-
τοὺς δυνάμιν νὰ ἐνεργήσωσιν ὡς ἐξ ἑαυτῶν τοιαῦτα ;
Ἄραγε μήπως δὲν ἀληθεύει ὅτι διὰ τῆς ἐπαφῆς καὶ ἐπι-
δράσεως τοῦ μαγνήτου ὁ σιδήρεος προσκτᾶται τὴν ἐνεργὴν
δύναμιν ; Ἐπειτα λοιπὸν ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ παρέ-
μενεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ
εἰς πάντα πιστὸν χριστιανόν, διὰ πολὺ ἢ διὰ ὀλίγον.
Ἔως συντελεῖται τῶν αἰώνων, θὰ ἀληθεύῃ τὸ « οὐχ ὅτι
ἡκανοὶ ἔσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογισασθαί τι, ὡς ἐξ ἑαυτῶν,
ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ » ὅς ἐποίησεν ἡμᾶς
« διὰ τὴν χάριν τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ ». (Β'. Κορινθ. γ, 5.)
Ὁ γὰρ Θεὸς ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν ἐν ἡμῖν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ
ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. (Φιλιπ. β, 13). Ἡ ἀγιότης
δὲν δύναται νὰ προέλθῃ εἰς ἡμᾶς ἐξ ἄλλης πηγῆς, εἰ μὴ
ἐξ ἧς προήλθεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους. Φύραμα οὐράνιον
πρέπει νὰ ζυμώσῃ τὸ ἀγαθὸν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν καὶ νὰ
μεταδώσῃ τὴν σωτήριον δύναμιν αὐτοῦ εἰς πάσας ἡμῶν
τὰς δυνάμεις.

Πόθεν προέρχονται αἱ αἵψεις γινόμεναι ἐν ἡμῖν ἀγαθαὶ
ἰδέαι χωρὶς νὰ κινήθωσιν ὑπ' οὐδεμιᾶς ἐξωτερικῆς αἰτίας ;
καὶ τὰ αἰσθήματα τῆς εὐσεβείας καὶ ἀγαθότητος, αἵτινα
ὑπάρχουσιν εἰς τὰς ψυχὰς ἄνευ τινὸς ἀνατροφῆς καὶ ἐν
μέσῳ τῶν δαδῶν, ὅπου ἡ ἀγρία φύσις φαίνεται σιγῶσα
καὶ μηδὲν λέγουσα ;

Καὶ ὁ ἔρως ἐκείνος πρὸς τὸ καλόν, ὅστις ἄνευ τινὸς σκέ-
ψεως ποιεῖ ν' ἀνθίσταμεθα εἰς τοὺς μᾶλλον θελητικούς καὶ
ἐπαγωγούς πειρασμούς ; καὶ ἡ βαθεῖα ἐκείνη εἰρήνη καὶ
γαλήνη τῆς συνειδήσεως, αἵτις μετὰ θερμὴν προσευχὴν
ὑπερῆκαν καὶ καταβάλλει τὴν εὐαισθησίαν ὑπερβέρου
φύσεως ; Μελετώντες θερησκευτικὰς ἀληθείας μένετε ἐν τού-
τοις κεκμηκότες ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ὑμετέρας ἀβελήτης καὶ

θλίψεως ; ἀλλὰ προσευχόμενοι μετὰ καθαρῶς καρδίας βλέ-
πετε ὅτι τὸ θάρρος ἐμφυχοῦται, ὁ πειρασμός παύει, ὁ
ζήλος ἀναζωπυροῦται, ὁ φόβος ὑποχωρεῖ εἰς τὴν ἐλ-
πίδα καὶ ἡ λύπη εἰς τὴν παρηγορίαν. Ἡ προσευχὴ ἔρα
ἡμῶν προσεῖλκυσε τὴν θέαν ἐνέργειαν, ἔδωκεν εἰσοδὸν εἰς
τὸ πνεῦμα κατὰ τρόπον οὐράνιον καὶ διηκούνη τὴν
ἀναπνοὴν τῆς ψυχῆς.

Ὅθεν παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, τοῦ
δημιουργοῦ πάσης ἐξόχου χάριτος καὶ παντὸς τελείου δω-
ρήματος, ἔχομεν καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὴν καλλιέργειαν
παντὸς θείου καὶ πᾶν ὅ,τι κοινὸν μετ' αὐτοῦ ἔχομεν. Καὶ
διὰ τοῦ ἐνοικούντος ἐν ἡμῖν πνεύματος αὐτοῦ ἔχομεν τὴν
ζωὴν τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς ἐλπίδος καὶ δι' αὐτοῦ θὰ δυνή-
θωμεν νὰ ἔχωμεν τὴν ζωὴν τῆς δόξης καὶ τῆς μακαριό-
τητος ἐν τῷ οὐρανῷ. Αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐὰν μὴ ἡσπραπτεν ἐν
τῷ πνεύματι ἡμῶν καὶ ἐνήργει ἐν αὐτῷ τὴν ἀποκαλύψιν
αὐτοῦ καὶ ἐδίδε τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, μάτην ἡμεῖς θὰ
ἐζητοῦμεν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς καὶ ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ
τὴν θέαν γνῶσιν καὶ σοφίαν. Οὐχί, ἡμεῖς βεβαίως δὲν θὰ
ἠδυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὸν ποιητὴν ἡμῶν Θεὸν καὶ
εὐρωμεν αὐτόν, νὰ ἀγκυρῶμεν καὶ ὑπερετώμεν αὐτόν, ἐὰν
μὴ κατ' ἐκείνην ἐν ἡμῖν, ἐὰν μὴ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐποίει νὰ
λαμπύσωσιν ἐν ἡμῖν ἀκτίνες τινες τοῦ φωτός αὐτοῦ, σπινθη-
ρές τινες τοῦ πυρός τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ.

Ἡ ἐνέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος παραβάλλεται ἐν
τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ πρὸς τὸν ἥλιον τῆς ἡμέρας, ὡς ἥλιος
τῆς δικαιοσύνης, τὸ φῶς τοῦ ὁποίου φωτίζει τὰς διανοίας
καὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ζῶσιν ποιεῖ αὐτάς. « Καὶ ἀνατελεῖ ὅμιν
τοῖς φοβούμενοις τὸ ὄνομα μου ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ
ἡσυχίαν ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ ». (Ματθ. δ, 2). Ἄλλ' ἄρα
γε διατὶ ὁ ἄνθρωπος δυσκολεύεται τόσον νὰ ἐνοήσῃ τὴν
ἀλήθειαν ταύτην ; διατὶ δὲ ἀσχολεῖται ὀλιγώτερον
εἰς τὰς σχέσεις, ἢ εἰς τὴν πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἢ ὅσον
εἰς ἐκείνην, ὅς ἔχει πρὸς τὰ κτίσματα ὧν συμμερίζεται
προσκαίρως τὴν ὀλικὴν καὶ παχυλὴν ὑπαρξίν. Τέκνον τοῦ
Θεοῦ, ἀναλογισθητὶ τέλος τὴν ἐξοχὴν θέαν, ἐν ἣ ἡ τοῦ
Θεοῦ ἀγαθότης ἠδύνησε νὰ σε τοποθετήσῃ. Ἀναλογισθητὶ
ὅτι ὑπεράνω σου ὑπάρχει ἀναντιρρήτως ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας
σε κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ, ὅτι ἐν σοὶ ὑπάρχουσι
θεαὶ δυνάμεις, δι' ὧν δύνασαι θέλων νὰ ἔλθῃς εἰς σχέσιν
καὶ κοινωνίαν μετὰ τοῦ οὐρανοῦ τούτου πατρὸς σου, καὶ
δὴ δυνάμεις τάξεις ἀνωτέρως, ἵνα μεταχειρίσῃς τὰ κτί-
ματα πρὸς δόξαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν ἀρίσκειαν αὐτοῦ. Σὺ
λοιπὸν δὲν εἶσαι ὅντως λίαν μικρὸς καὶ ἥλιος ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ παρ' ὅταν θεωρῇς σεαυτὸν ὡς τοιοῦτον ; διότι τότε γί-
νεσαι αἷτιος τοῦ νὰ ἐξασθενῶσι τὰ προτερήματα καὶ τὰ
χαρίσματα, τὰ ὅποια ὑπάρχουσιν ἐν σοὶ, καὶ αἱ πρὸς τὸν
Θεὸν σχέσεις των, τότε σὺ αὐτὸς σθενύνεις τὸ πνεῦμα,
ὡς ἡ Γραφὴ λέγει : « Τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε. » (Α' Θεσσαλ.
ε, 19). Καὶ ὁμοῦς ἡ νομιζομένη αὕτη σμικρότης, αἵτις σὲ
κάνει νὰ ἀμφιβιάλλῃς περὶ τῆς ἀμέσου ἐνεργείας τοῦ
πνεύματος τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοῦ πνεύματός σου, εἶναι ἀκριβῶς
τοῦθ' ὅπερ ἔπρεπε νὰ ἀξάνῃ τὴν περὶ τῆς ἐνεργείας

ταύτης πίστιν σου διὰ τῆς συναισθήσεως τῆς ἀνάγκης, ἣν
ἔχεις τῆς συνδρομῆς αὐτοῦ, ἵνα μηδενίσης τὸ ἐν σοὶ κακόν.

Τῷ ὄντι, ἐὰν τὸ κακὸν ὑπάρχῃ οὐ μόνον εἰς τὰς πρά-
ξεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς σκέψεις καὶ εἰς τὰς αἰσθήματα
ἡμῶν, ἐὰν ἐπιδρῷ ἐπὶ τῶν ἐπιθυμιῶν ἡμῶν, ἐὰν ἐκδηλωθῇ
ἐκ παιδῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ ἀναπτύσσεται
προέουσης τῆς ἡλικίας, ἐὰν ἐνῶται μετὰ τῶν προσευχῶν
καὶ ἐναρέτων πράξεων ἡμῶν καὶ μεταβάλλῃ τὰ αἷτια
αὐτῶν, ἐὰν ὑπάρχῃ ἐμφυτὸν τῇ φύσει ἡμῶν καὶ παρακα-
λουθῇ ἡμᾶς μέχρι τοῦ τάφου, ὅπως μᾶς ἀπολέσῃ αἰωνίως,
πῶς βοηθῇαι ἐξωτερικαί ἤθελον ἀρκέσει νὰ μᾶς ἐλευθερώ-
σωσιν ἀπὸ τοιούτου δεινοῦ ἐχθροῦ ; Πρέπει τὸ φάρμακον
νὰ προσβάλλῃ τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ, τὴν ρίζαν τὴν οὖσαν
ἐν τῷ βάθει τοῦ ὄντος ἡμῶν. Πρέπει θεῖον πῦρ νὰ εἰσδύσῃ
ἐντὸς αὐτοῦ ἵνα ἀποξηράνῃ αὐτήν, ἀρχὴ νέας ζωῆς, ἵνα
ἐξαφανίσῃ τὴν ζωὴν τοῦ θανάτου.

Θέλημα τῆς φύσεως, θεσσαυροὶ τοῦ σὺμπαντος, καλὰ τε
καὶ κακά, τὰ ὅποια συνεδεύουσι τὴν πορείαν τῆς ζωῆς
ἡμῶν, διδασκαλαί, αἵτινες μορφώνετε καὶ διαπλάττετε
τὰς νέας καρδίας, λογικόν, τὸ ὅποιον σε τρέφει ἡ ἀλή-
θεια, Ναοὶ ἐν οἷς ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ Θεοῦ μου, λειτουργοὶ
οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ, οἵτινες μὲ κάμνετε νὰ
ἀκούω τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ πρὸ πάντων ῥήματα θεῶν τοῦ
Εὐαγγελίου, ἐξ ὧν ἀρύομαι τὰς ἀλανθίστους διδασκαλίας,
σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἀρκέσητε εἰς τὸν ἀγίασμόν μου. Βε-
βαίως ἔχω ἀπόλυτον ἀνάγκην ὑμῶν, ὅπως διακρίνω τὸ
κακὸν καὶ πονηρὸν, τὴν νόσον καὶ τὸ φάρμακον, ὅπως
παρορμηθῶ εἰς τὸ ζητῆσαι τὴν ἐμὴν σωτηρίαν. Σεῖς μὲ
καθοδηγεῖτε εἰς τὸν Σιωτήρα μου. Σεῖς δεικνύετε εἰς ἐμέ
ὅντως τὴν ζωὴν, ἀλλὰ δὲν εἰσθε αὐτὴ ἡ ζωὴ ; ὁ Θεὸς μόνος
δύναται ὡς παντοδύναμος, πάνσοφος καὶ πανάγαθος νὰ
δώσῃ εἰς ἐμέ ταύτην. « Κύριε, πρὸς Σε κατέφυγον ; διδάξόν
με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Ὅτι
ὑπαρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς, ἐν τῷ φωτί Σου ὁφείμεθα φῶς.
Ἡ Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσίν Σε ! »

Ἐγγραφον ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 1ῃ Μαΐου 1907.

† Ὁ Ἀκαρνανίας καὶ Ναυπακτίας ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ

Ο ΣΑΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἐκ τοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας πᾶς λόγος ἐκστομίζεται.
Καρδία ἐνστερνισμένη τὴν ἀλήθειαν καὶ εἰς τὸ φῶς αὐτῆς
προσηλωμένη χορηγεῖ εἰς τὴν γλῶσσαν λόγους ἀγαθοῦς
καὶ τιμίους ὡς « λίθους πολυτελεῖς », λόγους ζωῆς καὶ
φωτός ; καρδία δὲ ἐνέχουσα τὴν σήψιν τῆς ἀμαρτίας δίδει
λόγους σαπρούς, δι' ὧν ἀναδίδεται ἡ δυσωδία αὐτῆς.

Ὁ σαπρόλογος, ἥτοι ὁ διὰ λόγων ἐνεχόντων καὶ ὑπεν-
θυμιζόντων πάντοτε ἐνοίαν ἀτόπων πράξεων, συνηθίζων νὰ
ὁμιλῇ πρὸς τοὺς ἄλλους, εἶνε προδήλως ἄνθρωπος ἀνηθίκου
χαρακτήρος, δηλαδή ἄνθρωπος μὴ ἐν αὐτῷ ἐντρεπόμενος
διὰ τὸ κακὸν ἢ τὸ ἄτοπον, καὶ ἐπομένως πρόθυμος πάντοτε
κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ τὸ πράξῃ ὁ ἴδιος καὶ νὰ ἀδιαφο-

ρήση όταν υπό άλλων βλέψη τοῦτο πραγματοποιεῖται. Διότι εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι αὐτὸς λόγος εἶναι αὐτὸ ἔργον».

Ὁ σαπρολόγος κυρίως εἶναι ὁ ἐν λόγοις ἀσχημονῶν, ἵνα ὑποκαύσῃ τὴν ἰδίαν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἡδυπάθειαν, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του, τὴν καταδηλουμένην, ἔβαν σαπρολογῶν ἡμιλῇ πρὸς τοὺς ἄλλους, ἔχει πολὺ τὸ κτηνώδες. — Φαίνεται ὅτι ἡ ψυχὴ του καὶ ἡ καρδιά του εἶναι κεκαλυμμέναι ἀπὸ σαπρίαν ἀλόγων ἐπιθυμιῶν καὶ κτηνωδῶν διαθέσεων. — Ὅταν π. χ. σὰς ἡμιλῇ περὶ θρωμάτων καὶ γλυκυτάτων ἢ περὶ ἡδυπότων καὶ τῇ κατὰ κόρον χρήσεως αὐτῶν, καταδήλος γίνεται ὅτι εἶναι μία συσκευὴ ὕλης ἀκατασχετῶς κινουμένη καὶ ἐνεργοῦσα μόνον ἀπέναντι τοιούτων ἀπολαύσεων. Ἐχει τόσον ποικιλίαν λέξεων καὶ φράσεων εἰς τὰς διαφόρους παραστάσεις τῆς γαστριμαργίας, ὥστε νομίζει τις ὅτι εἶναι ἡ ἐπιστήμη του καὶ ὅτι ὁ νοῦς του ἔχει σθεσθῇ καὶ ἡ καρδιά του ἔχει ἐκλείψῃ, εἰς δὲ τὸν τόπον των ἐγκατεστημένα εἶναι ὑπολόγια. Τὸ αὐτὸ παρατρεῖ τις εἰς πάντα τὰ εἶδη τῆς σαπρολογίας. Διότι οἱ σαπρολόγοι εἶναι τόσον πολλῶν εἰδῶν, ὅσα καὶ τὰ πάθη τοῦ σώματος τὰ ἀγενῆ καὶ τὰ φαῦλα τὰ ἐξευτελιζόντα καὶ κατασχύνοντα τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ σαπρολόγος εἶναι εὐτράπελος εἰς τὴν ἀσχημολογίαν του καὶ διὰ τοῦτο κινεῖ τὸν γέλωτα. Φαίνεται δὲ ἐκ πρώτης ἀντιλήψεως, ὅτι τοῦτο ἐπιδιώκων καὶ εἰσὶν χαρίζομενος εἰς τοὺς συνότας μετ' αὐτοῦ, σαπρολογεῖ, ἵνα τέρψιν τινὰ αὐτοῖς δώσῃ. Ἀλλὰ πράγματι σαπρολογεῖ διότι ἐμπερικλείει ἐν αὐτῷ σαπρίαν ἀνηθικότητος καὶ διότι κατὰ φυσικὸν λόγον πᾶσα σαπρία θὰ γνωσθῇ ἀπὸ τὰς ἀναθυμιάσεις αὐτῆς. Ὁ μέγας Παῦλος, ὅταν λέγῃ ἀμὴ ἐξερχέσθω, λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν», ἐννοεῖ: Καθαρίσατε τὴν καρδίαν σας ἵνα μὴ σαπρολογῇτε.

Ο ΦΛΥΑΡΟΣ

Ὁ ὑγιὴς νοῦς καταδήλος γίνεται εἰς τὰς κρίσεις καὶ τοὺς συλλογισμούς, τοὺς ὁποίους διατυπώνει ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων τῆς ἀμέσου ἀντιλήψεώς του ἢ καὶ ἐκ πάσης σκέψεως ἐκ πληροφοριῶν καὶ γνώσεων σχηματιζομένης. Ἰνα δὲ λειτουργήσῃ οὕτως ὑγιῶς καὶ ἐλευθέρως ὁ νοῦς, ὥστε αἱ κρίσεις καὶ οἱ συλλογισμοὶ νὰ ἀποδεικνύωνται ἀκριβεῖς καὶ σκόπιμοι ἐν τῇ διατυπώσει καὶ ἐκφράσει αὐτῶν, ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ καὶ συναίσθημα βουλήσεως ἀγνόν καὶ ἀπηλλαγμένον πάσης φαυλότητος ἐξ ἐγωϊστικῆς ἰδιοτελείας.

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἐκπέσει ἔνεκα ἀνατροπῆς καὶ ἀναστροφῆς εἰς φαυλότητα συναίσθηματος, ἢ, ταῦτόν εἰπεῖν, ἐὰν φέρῃ τῆς ἀμαρτίας τὴν εὐτέλειαν καὶ ἀτασθαλίαν εἰς τὸ ἐγὼ του τὸ σωματικὸν οὕτως ὥστε ἡ ψυχὴ του νὰ εὐρίσκηται εἰς διηνεκὴ ἐπηρεασμόν, κατὰ φυσικὸν λόγον ὁ νοῦς του θὰ πάσχῃ σύγχυσιν καὶ σκοτασμὸν βλαμῶν ἀναλόγου πρὸς τὴν διαφθορὰν τῆς καρδίας καὶ θὰ σχηματίξῃ σκέψεις καὶ θὰ διατυπώῃ καὶ θὰ ἐκφράξῃ

κρίσεις καὶ συλλογισμοὺς πλημμελεῖς καὶ ἀκαίρους, περιττοὺς καὶ ἀτλόπους. Ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος εἶναι ὁ φλύαρος ὁ ἀκαίριος καὶ μάταιος φωνασκῶν. Ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως καὶ ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου εἶναι πάντοτε ἔτοιμος νὰ λαλῇ· λέγει δὲ χωρὶς νὰ διέλθουν τὰ λεγόμενα ἀπὸ τὴν βάσανον τῆς διανοίας καὶ χωρὶς καθόλου νὰ συμβουλευθῇ τὴν ἐνδομυχον θέλησιν του. Ἡ προπέτεια ἢ ἐγωϊστικὴ τόσον πολὺ ἔχει κυριεύσει τὸ ἐσωτερικόν του, ὥστε φαίνεται ὅτι σσαθρωμένα τῷ εἶναι καὶ νοῦς καὶ καρδιά. Οἱ φλύαροι εἶναι πολλῶν εἰδῶν. Ἡ ποικιλία των δὲ προέρχεται ἐκ τῆς διαφόρου κοινωνικῆς καὶ γραμματικῆς ἀναπτύξεως.

Οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἄξεστοι φλύαροι εἶναι χυδαῖοι λόγοι ἀφ' ἧται· οἱ δὲ κοινωνικῶς καὶ γραμματικῶς ἀνεπτυγμένοι εἶναι ἀκαίριολογοὶ καὶ περιττολόγοι, ἐκ φαύλης ἰδιοτελείας διαστρέφοντες τὴν ἀλήθειαν, καὶ φαυλολογοῦσι διαχέοντες τὴν σύγχυσιν καὶ ἐμβάλλοντες τὴν ἀηθίαν εἰς τοὺς ἀκούοντας.

Ἐπὶ μιᾷ οἰασθήποτε ὑποθέσεως δύναται ὁ ἔχων ἐφ' ἑν τὸν νοῦν καὶ μὴ διεφθαρμένην τὴν καρδίαν νὰ ἡμιλῇ ἐφ' ὅσον δύναται καὶ βούλεται χρόνον καὶ οἱ ἀκούοντες νὰ προσηλθῶνται εὐχαρίστως εἰς τὰ λεγόμενα, διότι ταῦτα εἶναι ἐπικαιρά καὶ σκόπιμα καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων βασιζόμενα. — Ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως μόλις ἄρχειται ἡμιλῶν ὁ φλύαρος, δυσφοροῦσι καὶ ἀποτροπιάζονται οἱ ἀκούοντες, διότι πλημμελῶς διατυπώνει καὶ ψευδῶς παρίστανει τὰ ἀφωρῶντα εἰς τὴν ὑπόθεσιν.

Τὸ νόημα τῆς φλυαρίας εἶναι ἀποτέλεσμα φυσικῆς ζωηρότητος μὴ χαλινωγῆναι κατὰ τὴν ἀνατροπὴν καὶ ἐκφαλισθείσης διὰ κακῆς συναναστροφῆς· ὑπάρχουσι καὶ φλύαροι μωρολόγοι ἐκ νοητικῆς ἀνισορροπίας. Οἱ τοιοῦτοι εἶναι οἱ μὴ ὑπεύθυνοι.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΚΑΙ ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

ΥΠΟ ΕΠΟΨΙΝ

ΗΘΙΚΟΦΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΝ, ΥΓΙΕΙΝΗΝ ΤΕ

ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ἡ ἀλήθεια ἐν τῇ Προσευχῇ συνίσταται εἰς τὴν ἐξομολόγησιν τῆς ἀγιότητος μὲν τοῦ Θεοῦ καὶ εὐπλαγχνίας, ἀμαρτωλοῦ δὲ φύσεως ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἐξομολόγησις τῆς ἀληθείας ταύτης ἐμπεριέχεται ἐν τῇ ἐξομολογήσει τῆς Κυριακῆς προσευχῆς καὶ τοῖς αἰτήμασι πρώτῃ τε καὶ προτελευταίᾳ, ὡς ἐξῆς·

«Πᾶν ἡμῶν ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομα σου.... καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματά ἡμῶν». Ὁ δὲ ἐπίλογος α' Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν», οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰ μὴ ἐξομολόγησις καὶ τῆς παντοδυναμίας τοῦ Παναγάρχου Πατρὸς.

Ἐπίσης τοιαύτης ἐξομολογήσεως γέμυσιν οἱ πλείστοι

ψαλμοὶ τοῦ Προφητῆ-ἀνακτος καὶ αἱ λοιπαὶ Ἀκολουθίαι τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἡ δὲ Προσευχὴ τοῦ Μανασσῆ εἶναι ἀφ' ἐνός μὲν ἐξομολόγησις σαφὴς τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀμαρτιῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐπικλήσις τοῦ ἑλέους τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπόμνησις τῶν ἐπαγγελιῶν αὐτοῦ περὶ τῆς διὰ μετανοίας ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν. Ἡ δὲ ἐν ἀρχῇ ἐπιφωνήσις καὶ ἐπικλήσις α' Ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν τοῦ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν τοῦ δικαίου» ὑπομνήσκει τὴν ἐν τῇ β' ἐντολῇ τοῦ Δεκαλόγου ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ α' «Ὅτι ἐγὼ εἰμι Θεὸς ζηλωτῆς, ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας κατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ τέκνα τέκνων μίχρι τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσι με, καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσι με καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰ προστάγματά μου».

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ Πατριάρχαι Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν τὸ δικαίον, οἱ οἱ Προφῆται, ἦσαν ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀγαπώντων τὸν Θεόν, οὗς καὶ μνημονεύει ὁ Μανασσῆς ἐπικαλεῖται τὴν προσθείαν αὐτῶν, ἥτις στηρίζεται ἐπὶ τῆς θείας καὶ ῥητῆς ταύτης ἐπαγγελίας.

«...Σὺ οὖν, Κύριε, λέγει, ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, οὐκ ἔθου μετανοῶν δικαίους τῷ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῖς οὐχ ἡμαρτηκόσι σοι, ἀλλ' ἔθου μετάνοιαν ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἀμαρτωλῷ, διότι ἡμαρτον ὑπὲρ ἄριθμόν ψάμμου θαλάσσης.... Ἀλλ' αἰτοῦμαι δέόμενος, ἀνὲς μοι, Κύριε, ἀνὲς μοι, μὴδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνησίνας τηρήσης τὰ κακά μοι, μὴδὲ καταδικάσης με ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, διότι Σὺ εἶ Θεός, Θεὸς τῶν μετανουόντων....».

Κατὰ δὲ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἐπιστηθεῖο μαθητοῦ α' Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶ καὶ δικαίος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας καὶ καθάρσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. Ἐὰν δὲ εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν· καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἐστὶν ἐν ἡμῖν». (Α'. Ἰωάν. α'. 8—β').

Ὁ δὲ Μ. Βασίλειος λέγει Ἀπροσευχὴ ἐστὶ τῷ εὐχομένῳ κριτήριον Χριστοῦ πρὸ τοῦ μέλλοντος βήματος. Ὁ οὖν ὡς δεῖ ἐνταῦθα εὐχόμενος, ἐν τῷ μέλλοντι οὐ κριθέσεται».

Περὶ δὲ τοῦ ὅρου τῆς συνέσεως ὁ Θεὸς διὰ μὲν τοῦ Παροιμιαστοῦ παραγγέλλει λέγων α'Υἱέ, δός μοι σὴν καρδίαν», διὰ δὲ τοῦ Ἡσαίου:

«Ἐγγίξει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτοῦ, ἢ δὲ καρδίαν αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ». (Κθ'. 13)

Ἐν ἄλλοις ὁ προσευχόμενος ὀφείλει νὰ γινώσκῃ ὅσα εὐχὰς ἀναγινώσκει ἢ ἀπαγγέλλει· ἄλλως κατὰ τὴν ἐκφρασιν τοῦ Ἀποστόλου ὁ νοῦς του μένει ἄκαρπος καὶ ἀναίσθητος ἔνευ κατανόεως καὶ συγκινήσεως, ἀγνοῶν περὶ τίνος προσεύχεται.

Ἡ τοιοῦτη ἀκαρπία τῆς προσευχῆς προέρχεται ἐξ ἀμαρτίας ἢ ἀπροσεξίας· ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὁ προσευχόμενος εἶναι μέχρι τινὸς συγχνωστός.

Ἐὰν δμως ἐξ ἀπροσεξίας προσεύχεται ἀσυνειδήτως,

τότε ἀναλόγως τῆς ἀπροσεξίας αὐτοῦ ἐλαττοῦ καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Δυστυχῶς ἐν τῷ κατωτέρῳ κλήρῳ, ἔστιν ὅτε καὶ μεταξὺ εὐπαιδεύτων ἱερέων, οὐχὶ σπάνιαι παρατηροῦνται οἱ οὕτως ἀναγινώσκοντες.

Ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν καὶ τὴν παρ' ἀμαθῶν μετ' εὐσεβείας καὶ φόβου Θεοῦ γινόμενην ἀνάγνωσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀκολουθιῶν ὡς ἀνωφελῆ. Διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἂν καὶ ἄκαρπος ὁ νοῦς ὡς μὴ ἐννοῶν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα προσεύχεται κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν μαρτυρίαν τοῦ Ἀποστόλου, ἐννοῦντος διὰ τῆς λέξεως ταύτης τὴν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἣν λαμβάνει ὁ χριστιανὸς διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ ἁγίου χρίσματος. Τὸ δὲ στόμα καὶ τὰ φωνητικά καὶ ἀναπνευστικά ἡμῶν ὄργανα μετὰ τῶν αἰσθήσεων τῆς δράσεως καὶ ἀκοῆς ὡς καὶ αὐτὸς ὁ δρῶν καὶ ἀκούων νοῦς ἀγιάζονται διὰ τῶν μετὰ φόβου Θεοῦ ἀναγινωσκομένων ἢ ψαλλομένων ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε, ἐὰν ὁ ἀναγινώσκων αὐτάς εἶναι εἰδήμων τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης, βαθμυδὸν ἐργάζεται εἰς συναίσθησιν καὶ σύνεσιν τῶν ἀναγινωσκομένων ἢ ψαλλομένων εὐχῶν καὶ ὕμνων.

Ὡστε ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην ἡ παράτασις τῆς προσευχῆς καὶ δοξολογίας εἶναι ἀναγκαῖα καὶ ὠφέλιμος, ὡς παράγουσα τὴν βαθμιαίαν κατάνυξιν τῶν τε προσευχομένων καὶ ἀκροατῶν ἀγιαζομένων διὰ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, ἔτι δὲ καὶ διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῆς προσθείας τῶν Ἁγίων, ἥτις ἀναπληροῖ τοὺς ἐλλείποντας ὅρους τῆς Προσευχῆς, μέχρις οὗ κατανυγνέτες ἀναπληρώσωμεν αὐτοὺς καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι.

Ἰδοὺ διὰ τί αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ ἡμῶν Ἀκολουθίαι περιέχουσι συχνὰς ἐπικλήσεις τῆς προσθείας τῶν Ἁγίων καὶ μάλιστα τῆς Ἱεραρχίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου διὰ τροπαρίων Θεοτοκίων καὶ λοιπῶν.

Ὅταν οὐδεὶς δύναται νὰ παραλείψῃ τὸ ἱερώτατον καὶ ἀπαραίτητον καθήκον τῆς καθημερινῆς προσευχῆς ἐπὶ τῇ προφάσει τῆς ἐλλείψεως τινων ὅρων αὐτῆς, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ πίστιν καὶ φόβον Θεοῦ.

Ὡστε ἡ Προσευχὴ εἶναι μέσον οἰοεὶ μηχανικὸν τῆς καλλιέργειας καὶ τοῦ πολυπλασιασμοῦ τοῦ ταλάντου τῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας καὶ πασῶν τῶν ἀρετῶν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Χρυσορρήμονος·

«Παντελῶς ἀμήχανον ἄνευ προσευχῆς ἀρετῇ συζῆν. πῶς γὰρ ἂν τις ἀρετὴν ἀσκήσειε μὴ προσίων καὶ προσπίπτων συνεχῶς τῷ ταύτης χορηγῷ καὶ δοτῇρι; Προσευχὴ δὲ ὡσπερ ρίζα τῶν ἄλλων ἀρετῶν καὶ κρητὶς ὑπόκειται». Τοῦτ' αὐτὸ ἐννοεῖ καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν, λέγων· «Ἐὰν οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἰδατε ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν Αὐτόν;» (Λουκ. ια', 13).

Γ. ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ
ἱατρός καὶ πρῶτος

Η ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΣ

Εἰς τὸν βίον τῆς δὲν κατώρθωσε νὰ διατηρηθῇ καθαρὰ καὶ ἀγνή. Τὸ ρεῦμα τῆς διαφθορᾶς τὴν εἶχε παρασύρῃ εἰς τὰ θολὰ κύματα τοῦ. Δὲν τὴν κατέπνιξεν ὅμως. Ἐν-τός τῆς ἀπέμεινεν ὅχι βεβηλωσὺς ζῶ ἢ τις ἡθικότητος, τοῦ-λάχιστον ὅμως ἰδέα τις καὶ ἐνθύμησις αὐτῆς. Ἦτο πεπλα-νημένη, ἀλλὰ δὲν εἶχε καταντῆσαι πεπωρωμένη.

Ἡ Σαμαρεῖτις ἡμάρτανεν, ἀλλὰ καὶ ἔφερεν ἐν τῇ καρ-δίᾳ τῆς σπινθῆρα εὐσεβείας. Καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο τὴν ἔσωσε. Διότι ἡμπόδισε τὴν σῆψιν νὰ τὴν κατακυριεύσῃ δολιχλῆρον, καὶ ἐχορήγησεν εἰς τὸν Χριστὸν ἡθικὸν τι-ἐδαφος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου στήσας τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἡδυνη-θῇ νὰ τὴν ἀνεγείρῃ ἀπὸ τῆς πτώσεώς τῆς.

Ἡ ἱστορία τῆς Σαμαρεῖτιδος ἐπανελήφθη εἰς πολυα-ριθμοὺς ἄλλας γυναῖκας. Ὁ κόσμος ἴσως τὰς ἐσάρκαζε διὰ τὸν ἐν τῷ βίῳ των συνδυασμὸν λατρείας τοῦ Θεοῦ καὶ δουλείας εἰς τὴν σάρκα. Ἀλλ' ἤλθεν ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ πρῶτον ἐξετάσῃ τὸ δεύτερον. Ὑπὸ τὴν πνοὴν τῆς μετανάστεως διεσκηδασθήσαν τῆς ἀμαρτίας οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅπου ἐδέσποζεν ὁ μολυσμὸς, ἐκυριάρχησεν ἡ ἀγνότης. Ἐνῷ αἱ ἄνευ Θεοῦ γυναῖκες, αἱ μὴ γνωρίσασαι καμμίαν ἄλλην λατρείαν, παρὰ μόνον τὴν τῶν ὁρμῶν καὶ τῶν ὀργῶν ἔχασαν πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστροφῆς ἡθικῆς καὶ ἀπέβησαν ὅπως καὶ ἔζησαν : ἐν τῷ βορβόρῳ.

Τῆς Σαμαρεῖτιδος τὸ παράδειγμα εἶνε εἰς ἐπὶ πλέον λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ κοινωνία ὀφείλει νὰ μὴ βάλῃ ἀμείλικτος τὸν λίθον κατὰ τῶν ταλαιπωρῶν ἐκείνων ὑπάρ-ξων, αἱ ὁποῖαι εἰς περίοδον τῆς ζωῆς των, ἀνεπαρκῶς φω-τιζομένην, εἶχον τὴν δυστυχίαν νὰ ἐξολισθήσουν. Τὸ μέλ-λον θὰ ἐπανορθώσῃ πιθανῶς τὸ παρελθόν καὶ ἡ ψυχὴ, ἥτις σήμερον κατὰκεῖται ἐν τῇ σκιᾷ, δύναται αὖριον νὰ περι-λουσθῇ ἀπὸ τὸ μᾶλλον καθαρὸν φῶς.

Ἡ ἀπελπισία εἶνε πρὸς τὸ μέρος τῶν ὑποκριτῶν καὶ τῶν πτωχαλζόντων, ὅτινες ἐξελίσσονται κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ φαρισαϊκοῦ τύπου.

Οἱ Φαρισαῖοι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰησοῦ ἔμειναν ἀδιαπέρα-στοι ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας καὶ τὰ νύματα τῆς διδασκαλίας τοῦ. Ἐζήσαν εἰς τὸ σκότος καὶ ἀπέβησαν εἰς τὸ ἔρεβος. Διότι τὰ ἀμαρτήματα τοῦ πνεύματος εἶνε βαρύτερα ἀπὸ τὰ ὀλισθήματα τῆς σαρκός. Πολλοὶ ἀφῆκαν τὴν ἀκολα-σίαν. Ἐνῷ ὁ φθόνος καὶ ἡ ὑπερηφάνεια χαλκεύουν ἀδιάρ-ρηκτα τὰ δεσμά των.

Ὁ κόσμος ὀνομάζει ἀνηθικούς τοὺς παραβιάζοντας τὰ παραγγέλματα τῆς σωφροσύνης. Καλῶς. Ἀλλ' ἀνηθικότης εἶνε πῶσα παράθεσις τῶν καθόλου ἡθικῶν ἐπιταγμάτων. Καὶ οἱ μεγάλοι καὶ πεπωρωμένοι ἀνθρώποι εὕρισκονται ἐνίοτε εἰς τὰς τάξεις αἱ ὁποῖαι νομίζουν ὅτι κείνται ἐντὸς τοῦ περιθώλου τῆς κοινωνικῆς εὐπρεπείας.

Τὸ εὐαγγέλιον μᾶς πιστοποιεῖ τοῦτο κατὰ τὸν ἐπισημό-τερον τρόπον.

Ἡ Σαμαρεῖτις, ἐπανελθούσα ἐπὶ τοῦ δρόμου τῆς σι-μύτητος, ἔδωκε τὸ αἷμα τῆς ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ. Οἱ γραμ-ματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, οἱ ὑπερήφανοι διὰ τὰς ἀρετάς των, ἐχρησιμοποίησαν τὴν ἐπιρροὴν καὶ τὰς κραυγὰς των διὰ νὰ ἀναβιβάσουν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ.

ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τοῦ κ. Διοβουνιώτου δημοσιεύσαντος ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλ-λαδίῳ ἐπικρίσιν τῆς Δογματικῆς τοῦ κ. Χρήστου Ἀνδρού-τσου, ὁ κ. Ἀνδρούτσος θ' ἀπαντήσῃ ἐν τῶν στηλῶν τῆς «Ἀναπλάσεως». Πρὸς τοῦτο τὰ φύλλα αὐτῆς, τῆς 28ης Μαΐου καὶ 2ης Ιουνίου, θὰ ἐκδοθῶν εἰς δεκαεξαερίδιον.

Περαιτουμένης τῆς ἀπαντήσεως ταύτης τοῦ κ. Ἀνδρού-τσου, ἡ «Ἀναπλάσις» θὰ συνεχίσῃ τὴν περὶ τῆς Δογμα-τικῆς τοῦ ἰδικῆν τῆς κρίσιν.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Οἱ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομηταί, ὅσοι λαμβάνουσιν ἀπ' εὐθείας τὴν «Ἀναπλάσιν» καὶ καθυστε-ροῦσι τὴν συνδρομὴν ἔτους παρελθόντος, παρακαλοῦνται νὰ στείλωσιν αὐτὴν διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, διὰ νὰ μὴ διακόψωμεν τὴν ἀποστολὴν.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΚΑ

Ἐν τῷ γραφεῖν τῆς «Ἀναπλάσεως» πωλοῦνται οἱ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Μ. καὶ Ν. Γαλανοῦ ἐκδοθέντες τέσσαρες τό-μοι Χρυσοστομικῶν, ἐμπεριέχοντες τοὺς ἐπὶ διαφόρων θεμάτων λόγους τοῦ Χρυσοστόμου. Ἡ ἀρχικὴ τιμὴ ἐκά-στου τόμου εἶνε ὠρισμένη εἰς δραχμὰς ἢ φράγκα **ἑξέκα**. Ἦδη δὲ διὰ τοὺς ἀγοράζοντας τοῖς **μετρητοῦς** πέμ-πονται καὶ οἱ τέσσαρες τόμοι, ἐλεύθεροι ταχυδρομικῶν τε-λῶν, ἀντὶ δραχ. 32 εἰς τὸ ἐσωτερικόν, καὶ φρ. χρ. 32 εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

ΒΙΟΙ ΑΓΙΩΝ

Τὸ βιβλιοπωλεῖον «Ἀναπλάσεως» ἐξέδωκε καὶ τὸν Γ' τόμον τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Μιχ. Ι. Γαλανοῦ γραφομένων «Βίων τῶν Ἀγίων». Παρακαλοῦνται οἱ λαμβάνοντες ἀντίτυπα ὅπως τὸ ταχύτερον ἐξοφλοῦν τὸ μικρὸν τίμημα ἐκάστου τόμου πρὸς διευκόλυνσιν ἐργασίας, ἡ ὁποία προσφέρει ὅχι τυχαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ μας ζήλου καὶ τὴν εὐσεβεστέραν διαμόρφωσιν τοῦ βίου μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ ὑπνωτισμὸς καὶ ὁ πνευματισμὸς. — Τὸ ἀντικείμενον τῆς προ-σευχῆς, ὑπὸ Κ. Ν. Καλλινίκου. — Τὸ δυνατόν καὶ ἀναγκαῖον τῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐνεργείας πρὸς ἀγιασμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ὑπὸ Παρθενίου ἐπισκόπου Ἀκαρνανίας καὶ Ναυπακτίας. — Ὁ ἀσπρόλογος. Ὁ φλύαρος, ὑπὸ Τ. — Ἡ προσευχὴ καὶ τὰ μυστήρια ὑπὸ Γ. Βύγενιδου. — Ἡ Σαμαρεῖτις ὑπὸ Μιχ. Ι. Γαλανοῦ.

Τυπογραφεῖον : **ΑΡΙΣΤ. ΔΙΑΔΗΣΜΑ**

Ὁδὸς Βορέου ἀριθ. 6